

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 22.02.2023

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

15.02.2018 tarih ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 16. maddesiyle 3194 sayılı İmar Kanununa eklenen Geçici 16. madde ile 31 Aralık 2017 tarihinden önce yapılmış olması koşuluyla, ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıları, başvuru imkanı verip "kayıt bedeli ücretini" ödeyerek kayıt altına alınması, bununla da ruhsat problemi olan yapıları kentsel dönüşüm uygulamalarına tabi tutmak amacıyla kamuoyundaki yaygın adlandırılmasıyla İmar Barışı düzenlemesi yapılmıştır.

İmar Kanununa eklenen Geçici 16. maddenin 2. fıkrasında; *Yapının bulunduğu arsanın 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre belirlenen emlak vergi değeri ile yapının Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen yaklaşık maliyet bedelinin toplamı üzerinden konutlarda yüzde üç, ticari kullanımlarda yüzde beş oranında alınacak kayıt bedelinin başvuru sahibi tarafından genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere merkez muhasebe birimi hesabına yatırılacağı, 6306 sayılı Kanun kapsamında kullanılmak üzere kaydedilen gelirler karşılığı Bakanlık bütçesine ödenek eklemeye Maliye Bakanının yetkili olduğu, bu ödeneğin, dönüşüm projeleri özel hesabına aktararak kullanılacağı* konusunda amir hüküm bulunmaktadır.

Son dönemde bazı basın ve yayın organlarında anılan İmar Barışı uygulaması ile Türkiye genelinde toplam 3 milyon 141 bin 821 adet yapı kayıt belgesi başvurusu yapıldığı, bu kapsamda 7 milyon 238 bin 50 adet bağımsız bölüm için Yapı Kayıt Belgesi alındığı ve 25 milyar 592 milyon 733 bin 834 TL, 30 kuruş (2019 yılı ortalama ABD doları kuru olan 5,68 TL'den hesap edildiğinde 4 milyar 505 bin Dolar, günümüz dolar döviz

kuru ile hesaplandığında 85 Milyar TL) tahsil edildiği tespit edilmiş olduğu yönünde haberler yer almaktadır.

Sayıştay tarafından 2019, 2020, 2021 yıllarına ait olarak düzenlenen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına ilişkin Denetim Raporlarında tarafımızca yapılan incelemede; söz konusu Dönüşüm Projeleri Özel Hesabında yukarıda belirtilen ölçekte herhangi bir harcamanın ve gelir aktarımının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından son dönemde yapılan açıklamalarda söz konusu İmar Barışı dolayısıyla toplanan 25.5 Milyar TL.'nin ne kadarının dönüşüm projeleri için harcandığı konusunda bir bilgiye de yer verilmemektedir.

Bu çerçeveden;

1. Kamuoyunda "İmar Barışı" düzenlemesi ile adlandırılan düzenleme ile tahsil olunan yapı kayıt belgesi tutarı olan 25.592.733.834,30 TL. Devlet Muhasebesi kayıtlarına nasıl intikal ettirilmiştir? İlgili yıl bütçesi B cetveline kaydı yapılan tutar ne kadardır?
2. Tahsil edilen bu tutarın ne kadarı Dönüşüm Projeleri Hesabına aktarılmak üzere Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine Hazine ve Maliye Bakanı tarafından ödenek kaydı yapılmıştır?
3. Yoksa tamamı Bütçe geliri olarak addedilip ilgili yıl Bütçe açığının finansmanında mı kullanılmıştır?
4. Tahsil edildiği 2019 yılı ortalama ABD doları kuru olan 5,68 TL'den hesap edildiğinde 4 milyar 505 bin dolara ulaşan bu tutarın ne kadarı kentsel dönüşüm için kullanılmıştır?
5. Kanun metninde ve gerekçesinde yazıldığı üzere İmar Barışı adı altında tahsil edilen bu tutarın kentsel dönüşüm projelerinde yapılacak harcamalarda kullanılmak yerine bütçe açıklarının finansmanında kullanılması nasıl mümkün olabilmiştir?
6. Bizzat Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından açıklandığı üzere; ülke çapında 1.500.000 'ni acilen olmak üzere dönüştürülmesi gereken toplam 6.7 milyon konutun olduğu bir durumda İmar Barışı uygulaması sonucunda toplanan 4.5 Milyar Dolarlık (günümüz kuru ile 85 Milyar TL.)

28961

kaynağın kentsel dönüşüm projeleri için kullanımı neden gerçekleşmemiştir?
Hangi güç ve otorite söz konusu kullanımı engellemiştir?

7. Son dönemde tarafınızca “Asrın faciası” diye adlandırılan başta Kahramanmaraş ve Hatay olmak üzere 10 ilimizde büyük ölçüde mal ve can kaybına neden olan deprem felaketi kentsel dönüşüm konusunda ihmalleri ortaya koyan çok sayıda örneklerle dolu olmasına karşın geçmiş dönemlerde toplanan deprem vergilerinin depremi önleyecek harcamalar için kullanılmaması yanıışından ne zaman döneceksiniz?
8. Bu durum ilgili yıl bütçesinin hazırlanma ve uygulanmasından sorumlu ve yetkili bulunan Sn Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın bilgisi dahilinde mi gerçekleşmiştir?
9. Bu durumun nedenini incelemek ve araştırmak üzere Devlet Denetleme Kurulunu harekete geçirmeyi düşünüyor musunuz?
10. Bu duruma neden olan ilgililer hakkında soruşturma açtırmayı düşünüyor musunuz?